

Sygn. akt X GC 29/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w następującym składzie

Przewodniczący SSO Katarzyna Żymelka

Protokolant Joanna Gołosz

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Handlowo – Usługowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w T.

przeciwko Szpitalowi Miejskiemu Nr (...) z Przychodnią S. (...)w G.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 80.833,02 zł (osiemdziesiąt tysięcy osiemset trzydzieści trzy 02/100) z odsetkami ustawowymi od 8 stycznia 2015 r.;
- 2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.733 zł (siedem tysięcy siedemset trzydzieści trzy) z tytułu kosztów procesu.

/-/ Katarzyna Żymelka

X GC 29/15

UZASADNIENIE

Powódka Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w T. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie nim, że pozwany Szpital Miejski Nr (...) z Przychodnią S. (...)w G. ma jej zapłacić kwotę 81.409,23 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu oraz koszty postępowania sądowego.

Na uzasadnienie powódka podała, że sprzedała pozwanemu produkty medyczne. Pozwany był wzywany do zapłaty należności dochodzonych pozwem. Powódka wskazała, że na dochodzoną należność składa się kwota 74.252,31 zł z tytułu ceny produktów oraz kwota 7.156,92 zł z tytułu odsetek wyliczonych na dzień 7 stycznia 2015 r.

Pismem procesowym z dnia 15 stycznia 2015 r. (data stempla pocztowego) powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego dalszej kwoty 899,49 zł tj. łącznie kwoty 82.308,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 8 stycznia 2015 r. Powódka wskazała, iż kwota ta stanowi zadłużenie pozwanego.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew. Pozwany stawił się na rozprawę w dniu 22 kwietnia 2015 r.

Na rozprawie wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 20.923,27 zł oraz stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu.

Na uzasadnienie pozwany wskazał, że przed wytoczeniem powództwa zapłacił część dochodzącej należności z tytułu ceny produktów w wysokości 61.385,73 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 31 grudnia 2013 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Handlowo - Usługowym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytową a Szpitalem Miejskim Nr (...) z Przychodnią S. (...) w G. została zawarta umowa nr (...) w ramach zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie której powódka sprzedawała i dostarczała pozwanemu produkty medyczne. Umowa została zawarta na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 marca 2015 r. Strony ustaliły, iż pozwany zapłaci za towary na podstawie wystawionych faktur VAT w terminie 60 dni od ich otrzymania. Podstawą wystawienia faktury VAT będzie odbiór towaru bez zastrzeżeń. Zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Dnia 3 marca 2014 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Handlowo - Usługowym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytową a Szpitalem Miejskim Nr (...) z Przychodnią S. (...) w G. została zawarta umowa nr (...) w ramach zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie której powódka sprzedawała i dostarczała pozwanemu produkty medyczne. Umowa została zawarta na okres od 3 marca 2014 r. do 31 marca 2015 r. Strony ustaliły, iż pozwany zapłaci za towary na podstawie wystawionych faktur VAT w terminie 60 dni od ich otrzymania. Podstawą wystawienia faktury VAT będzie odbiór towaru bez zastrzeżeń. Zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.

(dowód: umowa k. 115-118.umowa k. 119-122)

Pozwany był wzywany do dobrowolnej zapłaty dochodzącej należności. Z tytułu ceny sprzedanych towarów na dzień 17 grudnia 2014 r. pozwany zalegał z zapłatą kwoty 74.596,71 zł oraz kwoty 7.690,13 zł stanowiącej skapitalizowane odsetki za opóźnienia w zapłacie ceny sprzedanych towarów. Z tytułu ceny sprzedanych towarów na dzień 7 stycznia 2015 r. pozwany zalegał z zapłatą kwoty 74.252,31 zł oraz kwoty 8.056,41 zł stanowiącej skapitalizowane na dzień 7 stycznia 2015 r. odsetki za opóźnienia w zapłacie ceny sprzedanych towarów.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 7, wyliczenie należności na dzień 17 grudnia 2014 r. k. 8-10, potwierdzenie nadania k.11-12, wyliczenie należności na dzień 7 stycznia 2015 r. k.14-17, 176-178)

21 sierpnia 2014 r. pozwany zapłacił powódce kwotę 31.274,84 zł z tytułu należności z faktur nr (...).

25 listopada 2014 r. pozwany zapłacił powódce kwotę 30.110,89 zł z tytułu należności z faktur nr (...).

(dowód: polecenia przelewu wraz ze specyfikacjami do zapłaty k. 110-113)

W 2013 r. pozwany poniósł stratę w kwocie 2.132.062,88 zł, a w 2014 r. stratę w kwocie 2.293.673,13 zł. Natomiast za styczeń i luty 2015 r. pozwany poniósł stratę w kwocie 376.073,71 zł. Na 10 kwietnia 2015 r. na rachunku bankowym pozwanego była dostępna kwota 253,41 zł, zadłużenie z tytułu kredytu na rachunku bieżącym pozwanego wynosiło 999.746,59 zł. W 2014 r. pozwany uzyskał przychody ze sprzedaży w kwocie 22.650.886,37 zł oraz przychody finansowe w kwocie 79.644,11 zł. Na dzień 28 lutego 2015 r. pozwany uzyskał przychody ze sprzedaży w kwocie 4.227.081,93 zł oraz przychody finansowe w kwocie 2.590,58 zł. Na koniec 2014 r. pozwany posiadał aktywa trwałe w wysokości 6.824.293,61 zł oraz obrotowe w wysokości 4 679.185,06 zł.

(dowód: bilans, wyciąg z rachunku bankowego, informacji o sytuacji finansowej pozwanego, rachunki zysków i strat k. 123-129)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, którym w całości dał wiarę, bowiem ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Pozwany co prawda zarzucał, że powódka niezasadnie dochodzi

uregulowanej przed dniem wniesienia pozwu ceny produktów medycznych, jednakże z zestawienia sporządzonego przez powódkę wynikało, iż należność w kwocie 61.385,73 zł, zapłacona w drodze przelewu, nie była dochodzona w niniejszym procesie.

Sąd zważył, co następuje:

Strony łączyła umowa sprzedaży. Skutkiem zawarcia umowy sprzedaży jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny. Pozwany nie kwestionował, że towary, za które powódka domagała się zapłaty ceny, zostały mu wydane. Pozwany na rozprawie zarzucił, że przed wniesieniem pozwu zapłacił powódce kwotę 61.385,73 zł stanowiącą cenę części towarów, za które powódka domaga się zapłaty.

Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Powódka po rozszerzeniu żądania pozwu do kwoty 82.308,72 zł domagała się zapłaty ceny za sprzedane towary w wysokości 74.252,31 zł. Pozostała dochodzona kwota w wysokości 8.056,41 zł (82.308,72 zł minus 74.252,31 zł) stanowiła należność z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych wyliczonych za opóźnienie w zapłacie ceny towarów na dzień 7 stycznia 2015 r. Na żadaną kwotę w wysokości 74.252,31 zł z tytułu ceny nie składały się należności, które pozwany zapłacił przed wniesieniem pozwu. Wynika to wprost ze złożonego przez powódkę zestawienia (k. 176-178) stanowiącego wyliczenie należnych jej należności z tytułu ceny oraz z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienia w zapłacie ceny na dzień 7 stycznia 2015 r. W treści tego zestawienia na szaro zostały zaznaczone numery faktur VAT oraz kwoty z nich wynikające, które zostały uregulowane przed wniesieniem pozwu. Wynika to wprost z rubryki zatytułowanej „data naliczenia odsetek”, w której wskazano końcowe daty, do których powódka naliczyła odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie ceny sprzedanych towarów. Ponadto po zsumowaniu pozycji nie zakreślonych na szary kolor, a zatem nie stanowiących zapłaconych należności przed wytoczeniem powództwa, uzyskuje się żadaną przez powódkę kwotę 74.252,31 zł z tytułu ceny. Kwota ta stanowi sumę cen towarów nie uregulowaną do dnia wytoczenia powództwa. Natomiast kolorem szarym zostały oznaczone te faktury VAT, które zostały uregulowane przez pozwaną do dnia wytoczenia powództwa. Z ich tytułu powódka nie domagała się zapłaty ceny sprzedaży, a jedynie skapitalizowanych odsetek ustawowych naliczonych do dnia ich zapłaty tj. odpowiednio do dnia 21 sierpnia 2014 r. (odnośnie do faktur VAT (...)) oraz 25 listopada 2014 r. (odnośnie do faktur VAT (...)).

Pozwany natomiast podnosił, że 21 sierpnia 2014 r. pozwany zapłacił powódce kwotę 31.274,84 zł z tytułu należności z faktur nr (...) listopada 2014 r. zapłacił powódce kwotę 30.110,89 zł z tytułu należności z faktur nr (...).

Powódka żadnej należności ze wskazanych przez pozwanego faktur VAT z tytułu ceny nie domagała się w niniejszym postępowaniu. Powódka domagała się jedynie skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie tych faktur VAT od terminów ich wymagalności, które nie były kwestionowane przez pozwanego do dnia 21 sierpnia 2014 r. bądź 25 listopada 2014 r.

Zatem zarzut pozwanego, iż powódka dochodzi uregulowanej przez niego kwoty w dniach 21 sierpnia 2014 r. oraz 25 listopada 2014 r. w łącznej wysokości 61.385,73 zł był chybiony. Gdyby pozwany, przed podniesieniem z tym przedmiocie zarzutów, dokonał zsumowania poszczególnych pozycji wskazanych w zestawieniu należności na 7 stycznia 2015 r. (k. 176-178), zauważyłby iż łączna kwota faktur z pozycji szarych i białych po ich zsumowaniu jest wyższa niż podana na końcu zestawienia kwota 74.252,31 zł. Natomiast kwota 74.252,31 zł, żądana z tytułu ceny, stanowi sumę pozycji w kolorze białym, które nie zostały uregulowane przez pozwanego.

Pozwany co prawda nie kwestionował wysokości wyliczonych przez powódkę odsetek ustawowych za opóźnienia w zapłacie, jednakże Sąd miał na uwadze postanowienia umowy łączącej strony, w której ustalono, iż pozwany zapłaci za towary na podstawie wystawionych faktur VAT w terminie 60 dni od ich otrzymania, a zmiany umowy będą wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności. W treści faktur VAT był wskazany 30 dni termin zapłaty (a zatem krótszy niż wynikający z umowy łączącej strony). Faktury VAT zostały odebrane i podpisane, jednakże nie przez kierownika pozwanego, który jest umocowany do reprezentacji pozwanego. Należało zatem przyjąć, iż wskazany w treści faktur VAT termin ich zapłaty 30 dni nie stanowi zmiany umowy stron. Tym bardziej, iż zmiana ta wymagała formy pisemnej

pod rygorem nieważności. Należności powódki były zatem wymagalne nie w terminach wskazanych w zestawieniu (k. 176-178), a jedynie w terminach późniejszych. Przy czym, obliczając dni, w którym należności z poszczególnych faktur VAT stały się wymagalne, Sąd przyjął, że pozwany otrzymał faktury VAT w dniach wynikających z pieczętek na fakturach VAT w prawym ich górnym rogu. Odnośnie do większości faktur VAT data wynikająca z pieczętki pokrywała się z datą ich wystawienia, jedynie co do niektórych z faktur VAT data ta była późniejsza niż data wystawienia faktury VAT.

Sąd skapitalizował odsetki ustawowe za opóźnienia w zapłacie ceny, przy przyjęciu terminu zapłaty 60 dni od otrzymania faktury VAT przez pozwanego, zgodnie z poniższym wyliczeniem:

- a) od 8 kwietnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 142,83 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 13,68 zł;
- b) od 22 kwietnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 819,72 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 74,40 zł;
- c) od 6 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 2.184,22 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 84,02 zł;
- d) od 11 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 4.061,97 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 149,01 zł;
- e) od 13 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 1.313,80 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 47,26 zł;
- f) od 13 maja 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.025 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 168,66 zł;
- g) od 14 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 431,40 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 15,36 zł;
- h) od 18 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 1.075,79 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 36,78 zł;
- i) od 20 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 2.636,55 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 88,27 zł;
- j) od 21 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 3.900,12 zł + 615,60 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 149,58 zł;
- k) od 25 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 6.500,47 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 206,06 zł;
- l) od 27 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 1.445,04 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 44,78 zł;
- m) od 29 maja 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 173,88 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 13,49 zł;
- n) od 31 maja 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 1.667,82 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 49,30 zł;
- o) od 3 czerwca 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 2.566,83 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 73,14 zł;
- p) od 7 czerwca 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 3.450,60 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 93,40 zł;
- q) od 7 czerwca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 397,44 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 29,56 zł;
- r) od 10 czerwca 2014 r. do 21 sierpnia 2014 r. od kwoty 228,43 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 5,94 zł;
- s) od 10 czerwca 2014 r. do 25 listopada 2014 r. od kwoty 7.242,32 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 435,93 zł;
- t) od 17 czerwca 2014 r. do 25 listopada 2014 r. od kwoty 7.507,98 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 433,20 zł;
- u) od 17 czerwca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 67,39 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 4,78 zł;
- v) od 24 czerwca 2014 r. do 25 listopada 2014 r. od kwoty 5.432,25 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 299,89 zł;
- w) od 1 lipca 2014 r. do 25 listopada 2014 r. od kwoty 3.954,74 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 208,46 zł;

- x) od 2 lipca 2014 r. do 25 listopada 2014 r. od kwoty 1.468,05 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 76,86 zł;
- y) od 2 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 546,48 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 35,79 zł;
- z) od 8 lipca 2014 r. do 25 listopada 2014 r. od kwoty 3.510 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 176,27 zł;
- aa) od 8 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 273,24 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 17,31 zł;
- bb) od 9 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.134,50 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 134,45 zł;
- cc) od 12 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 6.262,68 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 387,77 zł;
- dd) od 15 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 1.101,60 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 67,03 zł;
- ee) od 19 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.726,73 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 162,03 zł;
- ff) od 22 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 4.108,86 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 239,78 zł;
- gg) od 26 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 3.043,98 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 173,29 zł;
- hh) od 29 lipca 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 5.988,06 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 334,51 zł;
- ii) od 2 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 583,20 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 31,75 zł;
- jj) od 5 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.968,88 zł faktury nr (...) odsetki 158,45 zł;
- kk) od 9 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 1.757,16 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 91,27 zł;
- ll) od 12 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 4.914,79 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 250,05 zł;
- mm) od 16 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 3.846,61 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 190,22 zł;
- nn) od 19 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.872,26 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 138,97 zł;
- oo) od 20 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.243,43 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 107,75 zł;
- pp) od 23 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 627,59 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 29,47 zł;
- qq) od 26 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 2.885,58 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 132,42 zł;
- rr) od 30 sierpnia 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 4.569,23 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 203,17 zł;
- ss) od 2 września 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 3.964,77 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 172,06 zł;
- tt) od 6 września 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 7.652,43 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 321,20 zł;
- uu) od 9 września 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 4.247,75 zł faktury nr (...) - odsetki w wysokości 173,75 zł;
- vv) od 13 września 2014 r. do 7 stycznia 2015 r. od kwoty 1.270,24 zł faktura nr (...) - odsetki w wysokości 50,14 zł.

Łączna wysokość odsetek ustawowych, zgodnie z powyższym wyliczeniem, za opóźnienie w zapłacie ceny towarów do dnia 7 stycznia 2015 r. wyniosła 6.580,71 zł. Łączna wysokość ceny niezapłaconych towarów oraz skapitalizowanych odsetek ustawowych wyniosła 80.833,02 zł (74.252,31 zł + 6.580,71 zł).

Mając powyższe Sąd, na podstawie art. 535 k.c., art. 481 k.c. i art. 482 k.c., orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu. Sąd oddalił powództwo co do części skapitalizowanych odsetek ustawowych. Powódka również niezasadnie domagała się, po rozszerzeniu żądania pozwu, skapitalizowanych odsetek ustawowych od rozszerzonego żądania pozwu od 8 stycznia 2015 r., w sytuacji gdy zgodnie z art. 482 k.c. mogła ich żądać od dnia złożenia pisma, w którym rozszerzyła żądanie pozwu tj. od 15 stycznia 2015 r.

Ponadto Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania z urzędu art. 320 k.p.c. i do rozłożenia należności pozwanego na raty, wobec braku podstawy faktycznej jak i prawnej do ingerowania w wymagalne zobowiązanie.

W ocenie Sądu Okręgowego materiały dowodowe zgromadzone w postępowaniu nie wykazywały zaistnienia okoliczności uzasadniających objęcie pozwanego w tej sprawie ochroną, jaką daje przepis art. 320 k.p.c. Z przedłożonych przez pozwanego bilansów wynika, iż na koniec 2014 r. posiadał on aktywa trwałe wartości 6.824.293,61 zł, niezależnie zaś od tego aktywa obrotowe w wysokości 4.679.185,06 zł, w tym w ramach należności krótkoterminowych 2.409.855,13 zł oraz środki pieniężne i inne aktywa pieniężne w wysokości 1.738.984,13 zł, w tym w kasie i na rachunkach w wysokości 62.070,92 zł. Ustanowiona w art. 320 k.p.c. norma ma charakter wyjątkowy i może być tym zastosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Wynika to z faktu, iż dopuszcza ona znaczną ingerencję Sądu w stosunek cywilnoprawny stron procesu. W piśmiennictwie wyrażono przy tym pogląd, uznający wymienioną przesłankę za spełnioną jedynie wtedy, gdy w chwili wyrokowania są podstawy do przyjęcia, że ze względu na sytuację majątkową i rodzinną dłużnika oraz szczególny charakter sprawy, wyrok zasądzający całe świadczenie stanowiłby tytuł egzekucyjny bez szans na realizację. Prowadzenie egzekucji w tym zakresie narażałoby tylko wierzyciela na nieefektywne wydatki egzekucyjne, a dłużnika i osoby pozostające na jego utrzymaniu na utratę podstaw egzystencji (uchwała SN z dnia 15 grudnia 2006 r., sygn. III CZP 126/06, Biul. SN 2006/12/9).

Ponadto ochrona pozwanego przewidziana przepisem art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę powoda, wymaga przy tym również uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym także uzasadnionego interesu powoda.

Pozwany znajduje się niewątpliwie w trudnej sytuacji finansowej, na co ma wpływ zarówno charakter działalności, jaką prowadzi, jak i sposób jej finansowania, opierający się zasadniczo na środkach uzyskiwanych w ramach realizacji stosownych kontraktów zawieranych z NFZ. Nie oznacza to jednak, iż pozwany nie dysponuje środkami które pozwalają mu na jednorazową realizację przyjętego zobowiązania.

Z przedłożonych przez pozwanego bilansów oraz rachunków zysków i strat wynika, iż posiada on środki wystarczające na jednorazowe pokrycie zasądzonego wyrokiem świadczenia. Nie sposób przy tym aby jednorazowa zapłata kwoty 80.833,02 zł z odsetkami ustawowymi nie była możliwa i narażała pozwanego na niepowetowane szkody, bądź też jakiegokolwiek szkody związane z realizacją podstawowego zakresu jego działalności, którą jest świadczenie usług medycznych. Nie sposób nie zauważyć także, iż pozwany działa, jako jednostka sektora finansów publicznych, zaś podmioty tego rodzaju są ustawowo obowiązane do dokonywania wydatków w sposób celowy i oszczędny, umożliwiający terminową realizację zadań w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Udzielając zatem w roku 2014 zamówień publicznych obowiązany był zarówno tak ukształtować treść zamówienia i umowy, aby dostosować będące wynikiem jej zawarcia zobowiązanie do swoich realnych możliwości finansowych, mając na uwadze, iż już udzielając takiego zamówienia obowiązany był zabezpieczyć na jego realizację środki w bieżącym jak i przyszłorocznym wówczas budżecie.

Nie sposób też nie zauważyć, iż obie strony były w chwili powstania zobowiązania profesjonalistami uczestniczącymi w obrocie gospodarczym. Z tej przyczyny należało uznać, że w stosunku do podmiotów profesjonalnie i stale zajmujących się tego typu działalnością, działających w znanych sobie realiach gospodarczych, nie można stosować taryfy ulgowej w stosunku do jednych podmiotów kosztem innych, tym bardziej, iż pozwany udzielając w ramach umów zamówień publicznych na dostawę środków medycznych, znając swoje możliwości finansowe i ograniczenia wynikające z refundowanego systemu zapłaty za udzielane świadczenia, obowiązany był tak ukształtować stosunek zobowiązaniowy z pozwanym, aby uwzględniał on realia w zakresie czy to ilości zamawianych artykułów, czy też terminu płatności. Ponadto sytuacja finansowa pozwanego nie jest skutkiem jakiegoś nagłego i niespodziewanego zdarzenia, którego

zaistnienia i skutków nie można było się wcześniej spodziewać. Zasady rozliczanie świadczeń medycznych i trudności w uzyskaniu zapłaty od NFZ nie są okolicznością nową.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 100 k.p.c. Powódka przegrała proces co do kwoty 1.475,70 zł. Z uwagi na fakt, że kwota, co do której powódka przegrała proces stanowi 1,8 % żądanej kwoty Sąd uznał, że uległa ona tylko co do nieznacznej części swego żądania i włożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu poniesionych przez powódkę. Na koszty poniesione przez powódkę złożyły się:

a) opłata od pozwu 4.071 zł oraz 45 zł,

b) opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł,

c) wynagrodzenie radcy prawnego 3...600 zł. Wysokość zasądzanego wynagrodzenia ustalił Sąd w oparciu o § 2 ust. 1 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349). Łącznie powódka poniosła koszty w kwocie 7.733 zł.

Ostatecznie pozwany wniósł o stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu, jednakże w toku rozprawy wnosił o nie obciążanie go kosztami procesu. Brak było podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. w niniejszej sprawie. Pozwany wnosząc o nie obciążanie jego kosztami powoływał się na trudną sytuację finansową. Sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet niekorzystna, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11). Pozwany ograniczył się jedynie do wskazania na trudną sytuację finansową, nie powołał natomiast innych szczególnych okoliczności. Dlatego, mając powyższe na uwadze oraz to, że ostatecznie pozwany wnosił o stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu, Sąd nie przychylił się do jego wniosku.

/-/ Katarzyna Żymelka